

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

Orientacions als centres per a organitzar el cicle formatiu

Cicle formatiu de grau superior de
Caracterització i maquillatge
professional
(IPD0)

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

1. DADES TÍTOL

Títol		Grau
Tècnic/a superior en caracterització i maquillatge professional (ORDRE ENS/265/2016, de 19 de setembre)		GS
Família professional	Imatge personal	
Competència General	Planificar i fer el muntatge de projectes de caracterització per a mitjans audiovisuals i escènics, així com dissenyar i fer pròtesis, perruques i maquillatges socials, professionals i artístics, coordinant els mitjans tècnics i humans i respectant els criteris de qualitat, seguretat, protecció mediambiental i disseny per a tothom.	

2. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS

- a) Gestionar els processos de caracterització, organitzant els recursos materials, professionals i tècnics.
- b) Organitzar l'aprovisionament i manteniment dels equips i productes de caracterització, controlant-ne la qualitat.
- c) Fer el disseny de personatges per a la caracterització, segons les especificacions del guió i dels clients.
- d) Dur a terme el projecte de caracterització, elaborant la documentació tecnicoartística i tenint en compte la seva viabilitat tècnica i econòmica.
- e) Dirigir les activitats de caracterització durant el rodatge o la funció, segons el pla general de producció.
- f) Dissenyar i organitzar la creació de pròtesis per a caracterització, emprant productes, materials i tècniques.
- g) Supervisar i realitzar pentinats per a produccions audiovisuals i escèniques, aplicant-hi tècniques de perruqueria.
- h) Supervisar i fer la caracterització de personatges, segons la documentació tècnica i els condicionants escènics.
- i) Dissenyar i fer maquillatges professionals, adaptant-los a les necessitats dels clients i dels intèrprets.
- j) Fer l'avaluació del projecte, assegurant el compliment de les normes de qualitat.
- k) Adaptar-se a les noves situacions laborals, mantenint actualitzats els coneixements científics, tècnics i tecnològics relatius al seu entorn professional, gestionant la seva formació i els recursos existents en l'aprenentatge al llarg de la vida i utilitzant les tecnologies de la informació i la comunicació.
- l) Resoldre situacions, problemes o contingències amb iniciativa i autonomia en l'àmbit de la seva competència, amb creativitat, innovació i esperit de millora en el treball personal i en el dels membres de l'equip.
- m) Organitzar i coordinar equips de treball amb responsabilitat, supervisant-ne el desenvolupament, mantenint relacions fluides i assumint-ne el lideratge, així com aportant solucions als conflictes grupals que es presentin.
- n) Comunicar-se amb els seus iguals, superiors, clients i persones sota la seva responsabilitat, utilitzant vies eficaces de comunicació, transmetent la informació o coneixements adequats i respectant l'autonomia i competència de les persones que intervenen en l'àmbit del seu treball.
- o) Generar entorns segurs en el desenvolupament del seu treball i en el del seu equip, supervisant i aplicant els procediments de prevenció de riscos laborals i ambientals, d'acord amb el que estableix la normativa i els objectius de l'empresa.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

- p) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de "disseny per a tothom", en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.
- q) Fer la gestió bàsica per a la creació i el funcionament d'una petita empresa i tenir iniciativa en la seva activitat professional amb sentit de la responsabilitat social.
- r) Exercir els seus drets i complir amb les obligacions derivades de la seva activitat professional, d'acord amb el que estableix la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.

3. CAPACITATS CLAU

Són les capacitats transversals que afecten diferents llocs de treball i que són transferibles a noves situacions de treball. Entre aquestes capacitats destaquen les d'autonomia, d'innovació, d'organització del treball, de responsabilitat, de relació interpersonal, de treball en equip i de resolució de problemes.

L'equip docent ha de potenciar l'adquisició de les competències professionals, personals i socials i de les capacitats clau a partir de les activitats programades per desplegar el currículum d'aquest cicle formatiu.

4. QUALIFICACIONS PROFESSIONALS

QUALIFICACIONS PROFESSIONALS INCLOSES EN EL TITOL	
Qualificació completa	Denominació UC
Caracterització de personatges IP_2-396_3	UC_2-1254-11_3: elaborar projectes de caracterització de personatges en funció de projectes artístics.
	UC_2-1255-11_3: planificar, organitzar i gestionar projectes de caracterització.
	UC_2-0066-11_2: maquillar per a mitjans escènics i produccions audiovisuals.
	UC_2-1256-11_3: elaborar pròtesis facials i corporals per a caracterització.
	UC_2-1257-11_3: elaborar pròtesis piloses per a caracterització.
	UC_2-1258-11_2: aplicar tècniques de perruqueria per a caracterització.
	UC_2-1259-11_3: realitzar la caracterització de personatges i els efectes especials de maquillatge.
Qualificació incompleta	
Perruqueria tecnicoartística IP_2-249_3	UC_2-0794-11_3: realitzar protocols tècnics i pentinats per a perruqueries i produccions audiovisuals i escèniques
Realització de vestuari per a l'espectacle TX_2-471_3	UC_2-1517-11_3: buscar informació i documentar la història i l'evolució en el vestir per a projectes escènics així com la moda i les tendències contemporànies

5. OBJECTIUS GENERALS

- a) Programar i organitzar els serveis de caracterització, considerant els recursos materials, professionals i tècnics, per gestionar els processos i assolir els objectius proposats.
- b) Planificar i efectuar operacions de control d'estocs, compra i conservació de materials i aparells, valorant les condicions d'emmagatzemament i interpretant la documentació tècnica, per organitzar l'aprovisionament i manteniment dels equips i productes de caracterització.
- c) Reconèixer els cosmètics i materials associats a aquests processos, identificant les seves propietats i condicions idònies de conservació, per organitzar l'aprovisionament i manteniment dels equips i productes de caracterització.
- d) Elaborar esbossos, aplicant eines gràfiques i plàstiques, per fer el disseny de personatges.
- e) Emprar aplicacions informàtiques, utilitzant programes de disseny digital 2D i 3D, per fer el disseny de personatges.
- f) Dissenyar propostes i pressupostos, interpretant la documentació tecnicoartística i els condicionants escènics, per dur a terme el projecte de caracterització.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

- g) Dissenyar el pla de treball, definint procediments, operacions i seqüències d'intervenció, per dirigir les activitats de caracterització durant el rodatge o la funció.
- h) Efectuar operacions d'emmotllament i modelatge de pròtesis, identificant els materials i les fases del procediment, per dissenyar i organitzar l'elaboració de pròtesis per a caracterització.
- i) Efectuar operacions de confecció de pròtesis piloses, identificant les tècniques i els mitjans, per a dissenyar i organitzar la realització de pròtesis per a caracterització.
- j) Aplicar procediments de muntatge de pentinats per a produccions audiovisuals i escèniques, seleccionant tècniques de canvi de longitud, forma i color capil·lar per supervisar i fer la perruqueria de caracterització.
- k) Aplicar cosmètics i tècniques decoratives, relacionant-los amb les característiques dels usuaris i/o seguint l'esbós, per dissenyar i fer maquillatges professionals.
- l) Efectuar operacions de maquillatge d'efectes especials, identificant les tècniques i els mitjans per dissenyar i fer maquillatges professionals.
- m) Integrar el maquillatge, les pròtesis, el vestuari i els altres elements de caracterització, seguint les especificacions del disseny, per supervisar i fer la caracterització de personatges.
- n) Establir programes de control dels processos, analitzant mesures correctores, per fer l'avaluació del projecte.
- o) Desenvolupar la creativitat i l'esperit d'innovació per respondre als reptes que es presenten en els processos i en l'organització del treball i en la vida personal.
- p) Analitzar i utilitzar els recursos i oportunitats d'aprenentatge relacionats amb l'evolució científica, tecnològica i organitzativa del sector i les tecnologies de la informació i la comunicació, per mantenir l'esperit d'actualització i adaptar-se a noves situacions laborals i personals.
- q) Prendre decisions de forma fonamentada, analitzant les variables implicades, integrant sabers de diferents àmbits i acceptant-ne els riscos i la possibilitat d'equivocació, per afrontar i resoldre diferents situacions, problemes o contingències.
- r) Desenvolupar tècniques de lideratge, motivació, supervisió i comunicació en contextos de treball en grup, per facilitar l'organització i coordinació d'equips de treball.
- s) Aplicar estratègies i tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que es transmetran, a la finalitat i a les característiques dels receptors, per assegurar l'eficàcia en els processos de comunicació.
- t) Avaluar situacions de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental, proposant i aplicant mesures de prevenció personals i col·lectives, d'acord amb la normativa aplicable en els processos de treball per garantir entorns segurs.
- u) Identificar i proposar les accions professionals necessàries, per donar resposta a l'accessibilitat universal i al "disseny per a tothom".
- v) Identificar i aplicar paràmetres de qualitat en els treballs i activitats realitzats en el procés d'aprenentatge, per valorar la cultura de l'avaluació i de la qualitat i ser capaços de supervisar i millorar procediments de gestió de qualitat.
- w) Utilitzar procediments relacionats amb la cultura emprenedora, empresarial i d'iniciativa professional, per fer la gestió bàsica d'una petita empresa o emprendre un treball.
- x) Reconèixer els seus drets i deures com a agent actiu en la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals, per participar-hi com a ciutadà democràtic.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

6. TAULA DE MÒDULS, DURADA I ESPECIALITAT PROFESSORAT

Mòduls Professionals	Durada	Especialitat del cos de professorat (*)
MP01 Planificació i projectes	99	PS 503
MP02 Caracterització de personatges	165	PT 603
MP03 Maquillatge professional	198	PT 603
MP04 Efectes especials a través del maquillatge	99	PT 603
MP05 Creació de pròtesis facials i corporals	231	PT 603
MP06 Perruqueria per a la caracterització	165	PT 618
MP07 Postisseria	165	PT 618
MP08 Disseny digital de personatges 2D 3D	66	PS503
MP09 Disseny gràfic aplicat	132	PS 503
MP10 Productes de caracterització i maquillatge	132	PS 503
MP11 Formació i orientació laboral	99	PS 505
MP12 Empresa i iniciativa emprenedor	66	PS 505
MP13 Projecte de caracterització i maquillatge professional	66	PS503/PT603/PT618
MP14 Formació en centres de treball	317	

(*) En el cas de centres que no depenguin del Departament d'Ensenyament s'aplicaran les titulacions establertes en el Reial Decret.

7. CORRESPONDÈNCIA D'UNITATS DE COMPETÈNCIA I MÒDULS PROFESSIONALS

Correspondència de les **unitats de competència amb els mòduls professionals** que formen part del currículum d'aquest cicle formatiu **per a la convalidació**.

Unitats de competència del Catàleg de qualificacions professionals de Catalunya, acreditades	Mòduls Professionals
	convalidables
UC_2-1255-11_3: planificar, organitzar i gestionar projectes de caracterització	
UC_2-1254-11_3: elaborar projectes de caracterització de personatges en funció de projectes	MP01 Planificació i projectes
UC_2-1517-11_3: buscar informació i documentar la història i l'evolució en el vestir per a projectes escènics així com la moda i les tendències contemporànies	
UC_2-1259-11_3: realitzar la caracterització de personatges i els efectes especials de maquillatge	MP02 Caracterització de personatges
UC_2-1259-11_3: realitzar la caracterització de personatges i els efectes especials de maquillatge	
UC0066_2: maquillar per a mitjans escènics i produccions audiovisuals	
UC_2-1259-11_3: realitzar la caracterització de personatges i els efectes especials de maquillatge	MP04 Efectes especials a través del maquillatge
UC_2-1256-11_3: elaborar pròtesis facials i corporals per a caracterització	MP05 Creació de pròtesis facials i corporals
UC_2-1258-11_2: aplicar tècniques de perruqueria per a caracterització	
UC_2-0794-11_3: realitzar protocols tècnics i pentinats per a perruqueries i produccions audiovisuals i escèniques	MP06 Perruqueria per a la caracterització
UC_2-1257-11_3: elaborar pròtesis piloses per a caracterització	MP07 Postisseria

Les persones matriculades en aquest cicle formatiu que tinguin acreditades totes les unitats de competències incloses en el títol, d'acord amb el procediment establert en el Reial Decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral, tindran convalidats els mòduls professionals productes de caracterització i maquillatge i disseny gràfic aplicat.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

Correspondència dels mòduls professionals que formen part del currículum amb les unitats de competència per a l'acreditació.

Mòduls Professionals superats	Unitats de competència del Catàleg de qualificacions professionals de Catalunya, acreditades
MP01 Planificació i projectes	UC_2-1255-11_3: planificar, organitzar i gestionar projectes de caracterització UC_2-1254-11_3: elaborar projectes de caracterització de personatges en funció de projectes
MP02 Caracterització de personatges	UC_2-1517-11_3: buscar informació i documentar la història i l'evolució en el vestir per a projectes escènics així com la moda i les tendències contemporànies
MP03 Maquillatge professional	UC0066_2: maquillar per a mitjans escènics i produccions audiovisuals
MP02 Caracterització de personatges	
MP03 Maquillatge professional	UC_2-1259-11_3: realitzar la caracterització de personatges i els efectes especials de maquillatge
MP04 Efectes especials a través del maquillatge	
MP05 Creació de pròtesis facials i corporals	UC_2-1256-11_3: elaborar pròtesis facials i corporals per a caracterització
MP06 Perruqueria per a la caracterització	UC_2-1258-11_2: aplicar tècniques de perruqueria per a caracterització UC_2-0794-11_3: realitzar protocols tècnics i pentinats per a perruqueries i produccions audiovisuals i escèniques
MP07 Postisseria	UC_2-1257-11_3: elaborar pròtesis piloses per a caracterització

Les persones matriculades en aquest cicle formatiu que tinguin acreditades totes les unitats de competències incloses en el títol, d'acord amb el procediment establert en el Reial Decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral, tindran convalidats els mòduls professionals productes de caracterització i maquillatge i disseny gràfic aplicat.

8. ORGANITZACIÓ DEL CURRÍCULUM EN UNITATS FORMATIVES

A continuació es presenta la relació que hi ha entre els Mòduls Professionals, les hores lectives màximes i mínimes, les hores de lliure disposició (HLLD), i les Unitats Formatives:

Mòduls professionals	Hores max-min	HLD	Unitats formatives	Hores
MP01 Planificació i projectes	99-89	10	UF1: estudi de personatges	56
			UF2: planificació del procés de caracterització	33
MP02 Caracterització de personatges*	165-150	15	UF1: el vestuari i la seva evolució	25
			UF2: planificació i organització del treball	20
			UF3: caracterització integral	105
MP03 Maquillatge professional*	198-173	25	UF1: maquillatge facial i corporal.	113
			UF2: maquillatges de fantasia facial i/o corporal	60
MP04 Efectes especials a través del maquillatge*	99-89	10	UF1: adaptació de calotes	23
			UF2: treballs amb resines	33
			UF3: maquillatge d'efectes especials	33
MP05 Creació de pròtesis facials i corporals*	231-200	31	UF1: la demanda i l'espai de treball	33
			UF2: impressió i positivació	101
			UF3: calotes i animatrònics	66
MP06 Perruqueria per a la caracterització*	165-141	24	UF1: canvis de forma temporal del cabell i pròtesis piloses	66
			UF2: coloració i tallada del cabell i pròtesis piloses	33
			UF3: pentinats i recollits	42
MP07 Postisseria*	165-135	30	UF1: postisseria capil·lar i facial	102
			UF2: extensions i ornaments	33
MP08 Disseny digital de personatges 2D 3D*	66	0	UF1: protocol del disseny digital.	20
			UF2: elaboració i presentació de dissenys 2D3D	46
MP09 Disseny gràfic aplicat**	132-112	20	UF1: anatomia aplicada a la caracterització	30
			UF2: representació gràfica i tridimensional de personatges	52
			UF3: representació gràfica de la caracterització	30

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

Mòduls professionals	Hores max-min	HLD	Unitats formatives	Hores
MP10 Productes de caracterització i maquillatge	132	0	UF1: cosmètica en la caracterització	33
			UF2: cosmètics cutanis i productes complementaris	33
			UF3: cosmètics de perruqueria i ungles	33
			UF4: productes de caracterització.	33
MP11 Formació i orientació laboral	99	0	UF1: incorporació al treball	66
			UF2: prevenció de riscos laborals	33
MP12 Empresa i iniciativa emprenedora	66	0	UF1: empresa i iniciativa emprenedora	66
MP13 Projecte de caracterització i maquillatge professional	66	0	UF1: projecte de caracterització i maquillatge professional	66
MP14 Formació en centres de treball	317	0		317
	2000	165		

(*) Mòduls desdoblats el 100 % de les hores

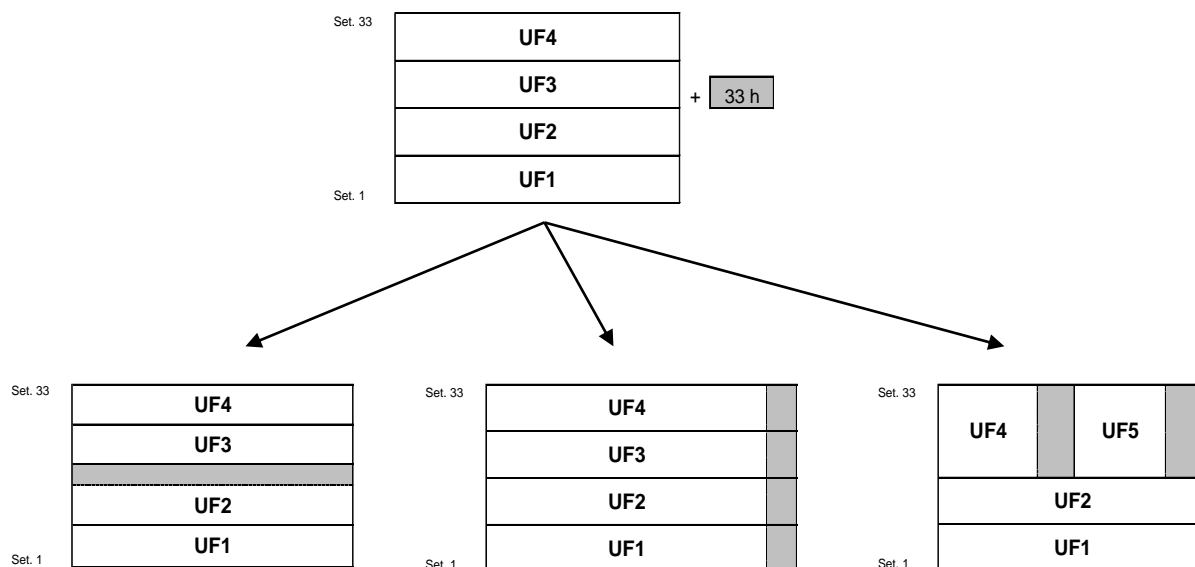
(**) Mòduls desdoblats el 50 % de les hores

En els mòduls que disposin d'hores de lliure disposició (HLLD), el centre haurà d'adjudicar-les segons el següents criteris:

- distribuir-les entre una o més unitats formatives del mateix mòdul.
- incorporar-les en una nova unitat formativa del mateix mòdul (amb el resultat d'aprenentatge i continguts corresponents) que calgui.

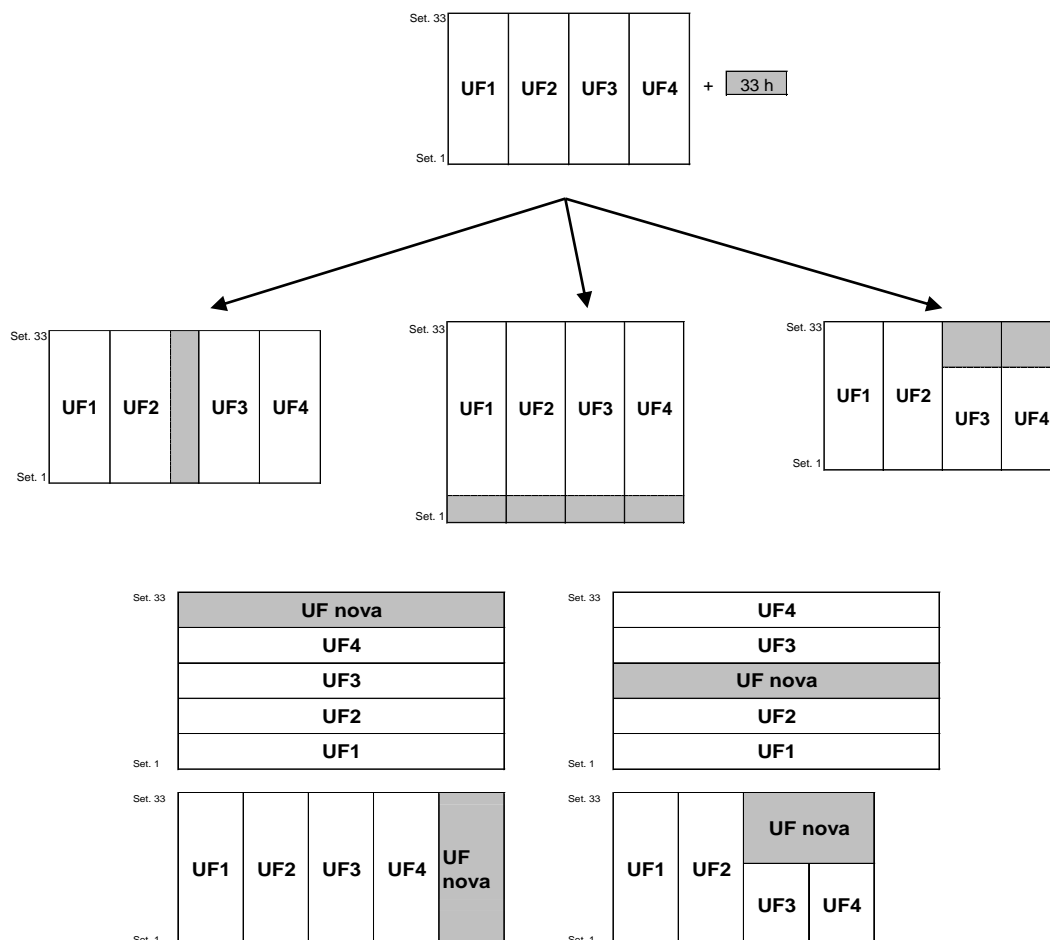
El centre pot també dissenyar un **mòdul propi**, com a projecte especial de centre i, en aquest cas, ho comunicarà als SSTT o al Consorci d'Educació de Barcelona seguint les instruccions establertes en la Resolució que aprova el document per a l'organització i el funcionament dels centres públics i dels centres privats d'educació secundària per al curs corresponent.

En el primer cas, quan es reparteixen les HLLD dintre del mateix mòdul i sense crear cap UF nova es poden tenir diverses opcions, per exemple:

En cas de crear una UF nova, podem tenir per exemple:

9. DISTRIBUCIÓ ORIENTATIVA DE MÒDULS

Distribució del cicle formatiu

Aquest cicle formatiu es desplegarà, ordinàriament, en dos cursos acadèmics.

A aquest efecte es proposa un primer curs més intensiu, perquè durant el segon curs els alumnes desenvolupin el crèdit de formació en centres de treball. En cas que es realitzi la FCT en el primer curs, no es recomana de començar abans del tercer trimestre.

D'acord amb el que preveu la normativa reguladora de l'FCT, la formació en centres de treball es podrà realitzar tot alternant-la amb les hores lectives o bé d'una manera intensiva.

Distribució de l'horari lectiu ordinari

La distribució de l'horari lectiu es farà de dilluns a divendres, segons les instruccions d'inici de curs.

A continuació s'efectua una proposta de distribució dels mòduls.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

La proposta que es presenta ha de permetre als centres, d'acord amb la plantilla de què disposen, dels espais i del nombre de cicles que imparteixen, organitzar i estructurar el cicle dins del seu horari lectiu.

Curs 1r	
Mòduls	Durada
MP01 Planificació i projectes	99
MP03 Maquillatge professional*	198
MP05 Creació de pròtesis facials i corporals*	231
MP06 Perruqueria per a la caracterització*	165
MP09 Disseny gràfic aplicat**	132
MP10 Productes de caracterització i maquillatge	132
Hores lectives	957

Curs 2n	
Mòduls	Durada
MP02 Caracterització de personatges*	165
MP04 Efectes especials a través del maquillatge*	99
MP07 Postisseria*	165
MP08 Disseny digital de personatges 2D 3D*	66
MP11 Formació i orientació laboral	99
MP12 Empresa i iniciativa emprenedora	66
MP13 Projecte de caracterització i maquillatge professional	66
Hores lectives	726
FCT	317

La distribució de les hores lectives al llarg del curs, en funció de com s'organitzi la FCT, permet diverses distribucions.

10. INCORPORACIÓ DE LA LLENGUA ANGLESA AL CICLE FORMATIU

Les necessitats d'un mercat de treball integrat a la Unió Europea fan que la llengua anglesa esdevingui fonamental en la inserció laboral de l'alumnat dels cicles formatius. D'altra banda cal donar resposta al compromís amb els objectius educatius sobre l'anglès plantejats per als propers anys per la pròpia Unió Europea.

Amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral, en aquest cicle formatiu de **caracterització i maquillatge professional** s'hauran de dissenyar activitats d'ensenyament-aprenentatge que incorporin la utilització de la llengua anglesa, en **almenys un dels mòduls del cicle** (exceptuant el mòdul d'anglès tècnic), d'acord amb els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació següents:

1. Interpreta informació professional en llengua anglesa (manuals tècnics, instruccions, catàlegs de productes i/o serveis, articles tècnics, informes, normativa, entre d'altres), i l'aplica a les activitats professionals més habituals.

Criteris d'avaluació:

- 1.1. Aplica a situacions professionals la informació continguda en textos tècnics o normativa relacionats amb l'àmbit professional.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

- 1.2. Identifica i selecciona amb agilitat els continguts rellevants de novetats, articles, notícies, informes i normativa sobre diversos temes professionals.
- 1.3. Analitza detalladament les informacions específiques seleccionades.
- 1.4. Actua en conseqüència per donar resposta als missatges tècnics rebuts a través de suports convencionals (correu postal, fax) o telemàtics (correu electrònic, web).
- 1.5. Selecciona i extreu informació rellevant en llengua anglesa, segons prescripcions establertes per elaborar en llengua pròpia comparatives, informes breus o extractes.
- 1.6. Completa en llengua anglesa documentació i/o formularis del camp professional habituals.
- 1.7. Utilitza suports de traducció tècnics i les eines de traducció assistida o automatitzada de textos.

11. ESPAIS FORMATIUS

	Superfície m ² (30 alumnes)	Superfície m ² (20 alumnes)	Grau d'ús
Aula polivalent i de disseny i il·luminació	60	40	40%
Aula tècnica de maquillatge i perruqueria Taller de fabricació de pròtesis	120	90	60%

12. MÒDULS DE FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL (FOL) I EMPRESA I INICIATIVA EMPRENEDORA (EIE)

Aquestes orientacions per a l'Àrea FOL són de caràcter general. Hi ha publicades orientacions específiques més àmplies per a cada un dels dos mòduls professionals a l'apartat de Currículum i Orientació de l'xtec.

12.1. Contextualització

Els mòduls professionals de FOL i EIE s'han de desenvolupar en el context de les activitats i els processos corresponents al títol i d'acord amb les característiques específiques de les empreses del sector.

12.2. Nous continguts

Els currículums dels mòduls professionals de FOL i EIE incorporen coneixements que són novedosos en relació amb els currículums dels crèdits dels títols LOGSE. Alguns exemples:

- El sistema de qualificacions professionals i l'aplicació en els itineraris professionalitzadors.
- La mobilitat dels treballadors, especialment entre països de la UE.
- Els jaciments d'ocupació.
- Les mesures de foment del treball i de conciliació familiar.
- Les noves formes d'organització del treball.
- Els sistemes d'assessorament i informació als treballadors.
- La valoració de la cultura preventiva.
- L'avaluació de riscos i la gestió de la prevenció.
- La innovació i la iniciativa emprenedora.
- La figura de l'empresari.
- L'entorn de l'empresa.
- La responsabilitat social empresarial.
- La detecció de noves idees i oportunitats de negoci.
- Els serveis d'assessorament i ajuda als emprenedors.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

- Les ajudes per a la creació d'empreses.

12.3. Convalidacions dels mòduls professionals de l'Àrea FOL.

Convalidacions del mòdul professional de formació i orientació laboral (FOL)

La superació del crèdit FOL d'un títol LOGSE del mateix o diferent nivell convalida la unitat formativa "UF1. Incorporació al treball" del mòdul professional de "formació i orientació laboral" d'un títol LOE.

El fet de tenir el certificat de nivell bàsic en prevenció de riscos laborals, que s'estableix al Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció, convalida la unitat formativa "UF2. Prevenció de riscos laborals" del mòdul professional FOL.

El centre educatiu ha de convalidar la "UF2. Prevenció de riscos laborals" als alumnes que justifiquin tenir un certificat de formació en prevenció de riscos laborals, que habilita per desenvolupar les funcions de nivell bàsic, amb els requisits següents:

- Denominació i segell de l'entitat certificadora, i signatura de la persona responsable.
- Nom i cognoms de la persona que ha cursat la formació.
- Denominació i durada del curs.
- Localitat i data d'expedició del certificat.
- Text en què s'indica: "capacita per al desenvolupament de funcions de nivell bàsic segons el Reial decret 39/1997 (segons el contingut de l'annex IV A o IV B)".

Convalidacions de la unitat formativa del mòdul professional d' "empresa i iniciativa emprenedora"

La superació del crèdit "administració, gestió i comercialització en la petita empresa" d'un títol LOGSE del mateix o diferent nivell convalida la unitat formativa "empresa i iniciativa emprenedora" d'un títol LOE.

En els mòduls professionals "formació i orientació laboral" i "empresa i iniciativa emprenedora", tot i ser contextualitzats en cadascun dels cicles formatius, es convaliden i es qualifiquen amb un 5 a l'efecte d'obtenció de la qualificació mitjana del cicle.

Convalidació Mòdul Professional FOL en el procés d'acreditació de competències

Segons els reials decrets que estableixen els títols LOE, el mòdul professional de formació i orientació laboral podrà ser objecte de convalidació sempre que s'hagi obtingut l'acreditació de totes les unitats de competència d'un títol, s'hagi superat el mòdul professional de Projecte, s'acrediti, almenys, un any d'experiència laboral i es posseeixi el certificat de Tècnic en Prevenció de Riscos Laborals, Nivell Bàsic, expedit d'acord amb el disposat al Reial Decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció.

Convalidacions a partir d' estudis universitaris

Segons les instruccions d'organització i la gestió dels centres educatius, l'alumnat matriculat en un dels cicles formatius de formació professional inicial (LOE) que tinguin aprovats un mínim de 30 crèdits d'un estudi universitari o 12 crèdits ECTS poden sol·licitar la convalidació d'un o més dels mòduls professionals o unitats formatives següents: "UF1. Incorporació al treball", del mòdul professional de "formació i orientació laboral", el mòdul professional "empresa i iniciativa emprenedora", o unitats formatives creades pel centre amb les hores de lliure disposició.

Per determinar aquesta convalidació cal aplicar el barem següent:

- Entre 30 i 40 crèdits universitaris o un mínim de 12 crèdits ECTS dels estudis de grau aprovats: convalidació d'unitats formatives del cicle formatiu, sempre que la suma de les quals no sigui superior a 66 hores lectives.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

- Entre 41 i 50 crèdits universitaris o un mínim de 16 crèdits ECTS dels estudis de grau aprovats: convalidació d'unitats formatives del cicle formatiu, sempre que la suma de les quals no sigui superior a 132 hores lectives.
- Més de 50 crèdits universitaris o més de 20 crèdits ECTS dels estudis de grau aprovats: convalidació d'unitats formatives del cicle formatiu, sempre que la suma de les quals no sigui superior a 198 hores lectives.

En cap cas no es poden convalidar parts d'unitats formatives.

12.4. Certificació del nivell bàsic en prevenció de riscos laborals

Els decrets i les ordres que estableixen els diferents currículums dels títols de formació professional inicial (LOE) indiquen que la formació establerta en el mòdul professional de Formació i orientació laboral capacita per dur a terme responsabilitats professionals equivalents a les que necessiten les activitats de nivell bàsic en prevenció de riscos laborals, establertes al Reial Decret 39/1997, de 17 de gener, pel que s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció.

Això comporta que no sigui necessària la certificació del nivell bàsic de prevenció de riscos laborals per part dels centres.

12.5. Necessitats d'adaptació de les instal·lacions i dels grups-classe.

Cada vegada més, la globalització del mercat de treball, de les activitats empresarials i dels mercats de productes i serveis i l'increment de la informació necessària per arribar al coneixement i prendre decisions, fan que per impartir els mòduls professionals de FOL i EIE les activitats de classe s'hagin de desenvolupar en aules dotades amb mitjans informàtics i connectades a Internet.

12.6. Necessitats de formació del professorat

La formació continguda en els mòduls professionals de FOL i EIE evoluciona cap a la intensificació de la cultura preventiva i d'empresa, els nous sistemes d'organització del treball, el sistema de qualificacions professionals, les noves oportunitats d'ocupació, el foment de la iniciativa emprenedora i el descobriment de les possibilitats de creació de la pròpia empresa per part de l'alumnat. El professorat que imparteixi el mòdul professional, haurà de tenir en compte aquestes perspectives a l'hora d'orientar la seva futura formació.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial

13. RELACIÓ DE LES COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS, I ELS OBJECTIUS GENERALS AMB ELS MÒDULS PROFESSIONALS.

Els resultats d'aprenentatge i els continguts dels mòduls professionals capaciten a l'alumnat per a assolir les competències professionals, personals i socials (CPPeS) i els objectius generals (OG).

La taula 1 relaciona les competències professionals, personals i socials (CPPeS) amb els mòduls professionals.

TÍTOL: TÈCNIC SUPERIOR EN CARACTERITZACIÓ I MAQUILLATGE PROFESSIONAL		MÒDULS PROFESSIONALS													
		planificació i projectes	caracterització de personatges	maquillatge professional	efectes especials a través del maquillatge	creació de pròtesis facials i corporals	perruqueria per a la caracterització	postis seria	disseny digital de personatges 2D 3D	disseny gràfic aplicat	productes de caracterització i maquillatge	FOL	EIE	projecte de caracterització i maquillatge professional	formació en centres de treball
P E R S O N A L S	a) Gestionar els processos de caracterització, organitzant els recursos materials, professionals i tècnics.	x												x	x
	b) Organitzar l'aprovisionament i manteniment dels equips i productes de caracterització, controlant-ne la qualitat.	x	x	x	x	x	x	x			x			x	x
	c) Fer el disseny de personatges per a la caracterització, segons les especificacions del guió i dels clients.								x	x				x	x
	d) Dur a terme el projecte de caracterització, elaborant la documentació tecnicoartística i tenint en compte la seva viabilitat tècnica i econòmica.	x												x	x
	e) Dirigir les activitats de caracterització durant el rodatge o la funció, segons el pla general de producció.	x	x											x	x
	f) Dissenyar i organitzar la creació de pròtesis per a caracterització, emprant productes, materials i tècnics.				x	x		x						x	x
	g) Supervisar i realitzar pentinats per a produccions audiovisuals i escèniques, aplicant-hi tècniques de perruqueria.		x											x	x
	h) Supervisar i fer la caracterització de personatges, segons la documentació tècnica i els condicionants escènics.		x	x										x	x
	i) Dissenyar i fer maquillatges professionals, adaptant-los a les necessitats dels clients i dels intèrprets.		x											x	x
	j) Fer l'avaluació del projecte, assegurant el compliment de les normes de qualitat.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x
C O M P E T È N C I E S	k) Adaptar-se a les noves situacions laborals, mantenint actualitzats els coneixements científics, tècnics i tecnològics relatius al seu entorn professional, gestionant la seva formació i els recursos existents en l'aprenentatge al llarg de la vida i utilitzant les tecnologies de la informació i la comunicació.											x		x	x
	l) Resoldre situacions, problemes o contingències amb iniciativa i autonomia en l'àmbit de la seva competència, amb creativitat, innovació i esperit de millora en el treball personal i	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
	m) Organitzar i coordinar equips de treball amb responsabilitat, supervisant-ne el desenvolupament, mantenint relacions fluides i assumint-ne el lideratge, així com aportant solucions als	x										x		x	x
	n) Comunicar-se amb els seus iguals, superiors, clients i persones sota la seva responsabilitat, utilitzant vies eficaces de comunicació, transmetent la informació o coneixements adequats i respectant l'autonomia i	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x
	o) Generar entorns segurs en el desenvolupament del seu treball i en el del seu equip, supervisant i aplicant els procediments de prevenció de riscos laborals i ambientals, d'acord amb el que estableix la normativa i els	x	x	x	x	x	x	x			x	x		x	x
	p) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de "disseny per a tothom", en les activitats professionals incloses en els processos de	x	x	x	x	x	x	x						x	x
	q) Fer la gestió bàsica per a la creació i el funcionament d'una petita empresa i tenir iniciativa en la seva												x	x	x
	activitat professional amb sentit de la responsabilitat social.												x	x	x
	r) Exercir els seus drets i complir amb les obligacions derivades de la seva activitat professional, d'acord amb el que estableix la legislació vigent, participant activament en la											x		x	x

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial
La taula 2 relaciona els objectius generals (OG) amb les mòduls professionals.

TÍTOL: TÈCNIC SUPERIOR EN CARACTERITZACIÓ I MAQUILLATGE PROFESSIONAL		MÒDULS PROFESSIONALS													
		planificació i projectes	caracterització de personatges	maquillatge professional	efectes especials a través del maquillatge	creació de prótesis facials i corporals	perruqueria per a la caracterització	postisseria	disseny digital de personatges 2D i 3D	disseny gràfic aplicat	productes de caracterització i maquillatge	FOL	EIE	projecte de caracterització i maquillatge professional	formació en centres de treball
O B J E C T I V S G E N E R A L S	a) Programar i organitzar els serveis de caracterització, considerant els recursos materials, professionals i tècnics, per gestionar els processos i assolir els objectius proposats.	X											X	X	
	b) Planificar i efectuar operacions de control d'estocs, compra i conservació de materials i aparells, valorant les condicions d'emmagatzemament i interpretant la documentació tècnica, per organitzar l'aprovisionament i manteniment dels equips i productes de caracterització.	X												X	X
	c) Reconèixer els cosmètics i materials associats a aquests processos, identificant les seves propietats i condicions idònies de conservació, per organitzar l'aprovisionament i manteniment dels equips i productes de caracterització.		X	X	X	X	X	X			X			X	X
	d) Elaborar esbossos, aplicant eines gràfiques i plàstiques, per fer el disseny de personatges.									X				X	X
	e) Emprar aplicacions informàtiques, utilitzant programes de disseny digital 2D i 3D, per fer el disseny de personatges.								X					X	X
	f) Dissenyar propostes i pressupostos, interpretant la documentació tecnicoartística i els condicionants escènics, per dur a terme el projecte de caracterització.	X												X	X
	g) Dissenyar el pla de treball, definint procediments, operacions i seqüències d'intervenció, per dirigir les activitats de caracterització durant el rodatge o la funció.	X	X											X	X
O B J E C T I V S G E N E R A L S	h) Efectuar operacions d'emmotllament i modelatge de prótesis, identificant els materials i les fases del procediment, per dissenyar i organitzar l'elaboració de prótesis per a caracterització.					X								X	X
	i) Efectuar operacions de confecció de prótesis piloses, identificant les tècniques i els mitjans, per a dissenyar i organitzar la realització de prótesis per a caracterització.				X			X						X	X
	j) Aplicar procediments de muntatge de pentinats per a produccions audiovisuals i escèniques, seleccionant tècniques de canvi de longitud, forma i color capilar, per supervisar i fer la perruqueria de caracterització.		X					X						X	X
	k) Aplicar cosmètics i tècniques decoratives, relacionant-los amb les característiques dels usuaris i/o seguint l'esbós, per dissenyar i fer maquillatges professionals.		X	X										X	X
	l) Efectuar operacions de maquillatge d'efectes especials, identificant les tècniques i els mitjans per dissenyar i fer maquillatges professionals.													X	X
	m) Integrar el maquillatge, les prótesis, el vestuari i els altres elements de caracterització, seguint les especificacions del disseny, per supervisar i fer la caracterització de personatges.		X											X	X
	n) Establir programes de control dels processos, analitzant mesures correctores, per fer l'avaluació del projecte.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X
	o) Desenvolupar la creativitat i l'esperit d'innovació per respondre als reptes que es presenten en els processos i en l'organització del treball i en la vida personal.											X		X	X
	p) Analitzar i utilitzar els recursos i oportunitats d'aprenentatge relacionats amb l'evolució científica, tecnològica i organitzativa del sector i les tecnologies de la informació i la comunicació, per mantenir l'esperit.	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
	q) Prendre decisions de forma fonamentada, analitzant les variables implicades, integrant sabers de diferents àmbits i acceptant-ne els riscos i la possibilitat d'equivocació, per afrontar i resoldre diferents situacions.	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
	r) Desenvolupar tècniques de lideratge, motivació, supervisió i comunicació en contextos de treball en grup, per facilitar l'organització i coordinació d'equips de treball.	X										X		X	X
	s) Aplicar estratègies i tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que es transmetran, a la finalitat i a les característiques dels receptors, per assegurar l'eficàcia en els processos de comunicació.	X	X	X	X	X	X	X						X	X
	t) Avaluar situacions de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental, proposant i aplicant mesures de prevenció personals i col·lectives, d'acord amb la normativa aplicable en els processos de treball.	X	X	X	X	X	X	X			X	X		X	X
u) Identificar i proposar les accions professionals necessàries, per donar resposta a l'accessibilitat universal i al "disseny per a tothom".	X												X	X	
v) Identificar i aplicar paràmetres de qualitat en els treballs i activitats realitzats en el procés d'aprenentatge, per valorar la cultura de l'avaluació i de la qualitat i ser capaços de supervisar i millorar procediments de gestió de qualitat.	X	X	X	X	X	X	X						X	X	
w) Utilitzar procediments relacionats amb la cultura emprenedora, empresarial i d'iniciativa professional, per fer la gestió bàsica d'una petita empresa o emprendre un treball.												X	X	X	
x) Reconèixer els seus drets i deures com a agent actiu en la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals, per participar-hi com a ciutadà democràtic.											X		X	X	

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de Formació Professional
Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
Servei d'Ordenació de la Formació Professional Inicial